Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2016–2017

33 625 Hulp, handel en investeringen

Nr. 249

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 september 2017

Per brief van 6 september 2016 (Kamerstuk 33 625, nr. 223) informeerde het Kabinet u over het besluit om de ontwikkelingshulp via de centrale overheid van Mozambique op te schorten. Het Kabinet nam dit besluit nadat bekend was geworden dat de Mozambikaanse overheid twee leningen ter waarde van 1,4 miljard USD had verzwegen. In deze brief informeert het Kabinet u over de stand van zaken en de gevolgen voor de ontwikkelingshulp aan Mozambique in 2017.

Besluit tot opschorting hulp en voortzetting via alternatieve kanalen

Het Kabinet schortte in 2016 de hulp via de centrale overheid op in afwachting van de uitkomsten van een internationale audit, concrete maatregelen richting financieel herstel en privatisering van niet goed functionerende staatsbedrijven. Tegelijk sprak het de wens uit dat de gevolgen van dit besluit voor de Mozambikaanse bevolking zoveel mogelijk beperkt zouden worden. Daarop is besloten om op het terrein van gezondheidszorg en voedselzekerheid 5,2 miljoen euro in 2016 via alternatieve kanalen in te zetten.

Hernieuwde beoordeling tot hervatting centrale overheidssteun

In 2016 stemde de Mozambikaanse regering in met een internationale onafhankelijke audit. Daarnaast nam de Mozambikaanse overheid een aantal maatregelen om de gevolgen van de financiële crisis die ontstond naar aanleiding van deze affaire onder controle te brengen. Met het IMF werkt de Mozambikaanse overheid aan een actieplan op het gebied van transparantie, goed bestuur en *accountability* om herhaling te voorkomen.

Op 13 mei jl. werden de bevindingen van de audit overhandigd aan het Mozambikaanse Openbaar Ministerie. De Mozambikaanse president verklaarde daarop publiekelijk het Mozambikaanse Openbaar Ministerie alle ruimte te geven het inmiddels gestarte strafrechtelijk onderzoek naar

kst-33625-249
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2017

de verborgen leningen voort te zetten. Na publicatie van de samenvatting van het auditrapport op 24 juni jl. bezocht een IMF-missie Mozambique van 10 tot en met 19 juli jl. De IMF-missie toonde zich teleurgesteld over de uitkomsten van de audit en over het feit dat de Mozambikaanse overheid geen volledige medewerking aan de audit heeft verleend. Hierdoor kan een aanzienlijk deel van de uitgaven waarvoor leningen waren aangegaan onvoldoende worden verklaard.
Op grond van bovenstaande stelt het Kabinet vast dat Mozambique nog niet aan de Nederlandse voorwaarden voor hervatting van hulp via de centrale overheid voldoet. Het Kabinet houdt daarom vast aan de opschorting. Andere internationale partners, waaronder de EU, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, nemen een vergelijkbare positie in en blijven vasthouden aan de bevriezing van door hen gegeven algemene begrotingssteun. Om de gevolgen van de schuldencrisis voor de meest kwetsbare groepen in Mozambique zoveel mogelijk te beperken besluit het Kabinet de voorziene bijdragen ook in de komende jaren via alternatieve kanalen in te zetten om tot duurzame resultaten voor de bevolking van Mozambique te komen.

Alternatieve inzet ten behoeve van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen

De gekozen alternatieven sluiten aan op de Nederlandse speerpunten voor ontwikkelingssamenwerking in Mozambique. Op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten zal via UNFPA gewerkt worden aan betere toegang tot anticonceptie. Het Kabinet is voornemens om een nieuw multilateraal initiatief te ondersteunen dat zich zal richten op het verbeteren van de voedingssituatie en gezondheid van kwetsbare groepen zoals vrouwen, pasgeborenen, kinderen en adolescenten. Op het gebied van *social protection* zal via een multi-donorfonds in samenwerking met UNICEF onder meer worden ingezet op het verbeteren van de voedingssituatie voor kinderen in de kwetsbare leeftijd van 0–2 jaar.

Het Kabinet blijft nauwlettend toezien op hoe de Mozambikaanse overheid opvolging geeft aan het strafrechtelijk onderzoek en verdere stappen neemt richting financieel herstel. Het Kabinet houdt uw Kamer op de hoogte van verdere relevante ontwikkelingen.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen